

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlıq haqqında” Sazişin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlıq haqqında” 2012-ci il iyunun 30-da Bakı şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 11 dekabr 2012-ci il
№ 481-IVQ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlıq haqqında

SAZİŞ

Bundan sonra Tərəflər adlandırılacaq Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti,

1952-ci il 3 aprel tarixli Beynəlxalq Bitki Mühafizəsi Konvensiyasına uyğun olaraq bitki mühafizəsi və karantini sahəsində ikitərəfli əməkdaşlığı möhkəmləndirmək niyyəti ilə,

iki ölkə arasında bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi, bitki və bitkiçilik məhsullarının qarşılıqlı ticarətinin və mübadiləsinin asanlaşdırılması məqsədi ilə aşağıdakı məsələlər üzrə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Tərəflərin dövlətlərinin ərazilərində qüvvədə olan qanunvericiliyə riayət etmək şərti ilə, bu Sazişdə istifadə edilən terminlər aşağıdakı mənaları daşıyır:

- **zərərli orqanizm** - bitki və bitkiçilik məhsullarına zərər vuran bitkilərin, heyvanların və patogen agentlərin hər-hansı növü, növün dəyişmiş forması, biotipidir;

- **karantin tətbiq edilən zərərli orqanizm** - yoluxma təhlükəsi olan ərazidə mövcud olan və ya olmayan, lakin məhdud dairədə yayılan və müəyyən edilmiş mübarizə obyektinə olan potensial iqtisadi əhəmiyyətli zərərli orqanizmdir;

- **bitki** - toxum və genetik material da daxil olmaqla, canlı bitkilər və onların hissələridir;

- **bitkiçilik məhsulları** - dən də daxil olmaqla, emal olunmamış bitki mənşəli materiallar, o cümlədən öz təbiətinə və ya emal üsuluna görə zərərli orqanizmlərin məskunlaşması və yayılması riskini yarada bilən emal olunmuş bitki mənşəli məhsullardır;

- **yük** - bir ölkədən digərinə daşınan və lazım gəldikdə tək fitosanitar sertifikatla müşayiət oluna bilən bitkilərin, bitkiçilik məhsullarının və/və ya digər materialların miqdarıdır (yük bir və ya çox mallardan və partiyalardan ibarət ola bilər);

- **karantin nəzarətində olan material** - zərərli orqanizmlərin məskunlaşmasına (gizlənməsinə) və yayılmasına şərait yaradan, fitosanitar tədbirlərin aparılmasını tələb edən (xüsusilə beynəlxalq yükdaşımaları zamanı) bitki və bitkiçilik məhsulları, onların saxlanma yeri, qablaşdırma materialı, nəqliyyat vasitələri, torpaq və hər hansı orqanizm, obyekt və ya yüküdür.

Maddə 2

Bu Sazişin həyata keçirilməsi üçün Tərəflərin səlahiyyətli orqanları:

Azərbaycan Respublikası Hökuməti tərəfindən - Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidməti;

Türkiyə Respublikası Hökuməti tərəfindən - Ərzaq, Kənd Təsərrüfatı və Heyvandarlıq Nazirliyi.

Maddə 3

Tərəflər qarşılıqlı olaraq razılaşıdırılmış karantin nəzarətində olan məhsulların, materialların və obyektlərin siyahılarını mübadilə edirlər. Hər bir Tərəf beynəlxalq fitosanitar və ya təkrar ixracat fitosanitar sertifikatını tələb edir.

Tərəflər bu Sazişin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonrakı 60 (altmış) gün ərzində milli qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada, ölkələrinə girişi qadağan olunan karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin siyahılarını mübadilə edirlər.

Tərəflərin səlahiyyətli orqanları qarşılıqlı razılaşma əsasında milli qanunvericiliyə uyğun olaraq, karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin siyahılarına əlavələr və dəyişikliklər edə bilirlər.

Pullu xidmətlər mövcud olduğu təqdirdə, karantin nəzarətində olan məhsulların, materialların və obyektlərin yoxlanılmasına çəkilən xərclər (rüsüm) yük sahibi tərəfindən Tərəflərin dövlətlərinin ərazisində mövcud tariflərə uyğun ödənilir.

Maddə 4

Tərəflər bitki mühafizəsi və karantini sahəsində səmərəli əməkdaşlığı təmin etmək məqsədi ilə qüvvədə olan milli qanunvericiliklərinə müvafiq olaraq aşağıdakı öhdəlikləri götürürlər:

- karantin nəzarətində olan məhsulların, materialların və obyektlərin öz dövlətlərinin ərazisinə idxalı və bir Tərəfin dövlət ərazisindən digər Tərəfin dövlət ərazisinə ixracı zamanı fitosanitar karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin daxil olmasının qarşısını almaq məqsədi ilə lazımi tədbirlər görmək;

- Tərəflərin dövlətlərinin ərazisində bitki mühafizəsi və karantini tədbirlərini tənzimləyən qaydaların və əsasnamələrin mübadiləsini həyata keçirmək;

- Tərəflərin dövlətlərinin ərazilərində karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin qeydə alınması və yayılması barədə məlumat mübadiləsi aparmaq;

- karantin nəzarətində olan materialların istehsal və tədarük yerlərində seçmə yolu ilə fitosanitar yoxlanılmasının həyata keçirilməsi və bitki karantini və mühafizəsi məsələlərinin operativ həlli, həmçinin bitki karantini və mühafizəsi sahəsində elmi nailiyyətlərin və təcrübələrin öyrənilməsi məqsədi ilə mütəxəssislərin qarşılıqlı ezam edilməsi yolu ilə mübadiləsini həyata keçirmək;

- bitki karantini və mühafizəsi üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsində, karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin aşkar edilməsi,

lokallaşdırılması, zərərsizləşdirilməsi və ya ləğv edilməsində qarşılıqlı elmi, texniki və digər köməklik göstərmək;

- fəvqəladə hallarda təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsi məqsədi ilə (Tərəflərdən birinin xahişi ilə) mütəxəssislərdən ibarət ekspedisiya qruplarını ezam etmək;

- fitosanitar və ya təkrar ixracat fitosanitar sertifikatı və ya daxil edilmiş məlumatlar barədə şübhəli hallar yarandıqda, ikinci Tərəfin yazılı tələbi əsasında, sertifikatı verən dövlətin milli bitki mühafizəsi və karantini təşkilatı tərəfindən əlavə və ya dəqiqləşdirilmiş məlumatı təqdim etmək.

Maddə 5

Tərəflər bir ölkənin ərazisindən digər ölkənin ərazisinə göndərilən karantin nəzarətində olan məhsulların, materialların və obyektlərin idxalı, ixracı və tranziti zamanı Tərəflərin milli qanunvericiliklərinə müvafiq olaraq, təsdiq olunmuş fitosanitar qaydalarına riayət etməyi öhdələrinə götürürlər.

Maddə 6

Tərəflər dövlətlərinin ərazisinə ixrac edilən və ya tranzitlə keçirilən karantin nəzarətində olan məhsullarla, materiallarla və obyektlərlə karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin daxil olmasının və yayılmasının qarşısının alınması üçün milli qanunvericiliyə, Bitki Mühafizəsi haqqında Beynəlxalq Konvensiyaya və beynəlxalq standartların tələblərinə uyğun olaraq bütün zəruri tədbirlərin görülməsini öhdələrinə götürürlər.

Bir Tərəfin dövlətinin ərazisindən digər Tərəfin dövlət ərazisinə idxal edilən karantin nəzarətində olan məhsulların, materialların və obyektlərin hər bir yük partiyası ixrac edən ölkənin milli bitki mühafizəsi təşkilatı tərəfindən verilmiş fitosanitar və ya təkrar ixracat fitosanitar sertifikatı ilə müşayiət edilməlidir. Sertifikat karantin nəzarətində olan məhsulların, materialların və obyektlərin idxal edən Tərəfin fitosanitarnormalarına cavab verməsini müəyyən etməlidir və ayrı-ayrı mənşəli yüklərin idxalı idxalçı dövlətin idxal icazəsi ilə nizamlanır.

Fitosanitar sertifikata və idxal karantini icazəsinə çəkilən xərclər yük sahibi tərəfindən, Tərəflərin ərazilərində qəbul olunmuş müvafiq tariflər (rüsüm) üzrə ödənilir.

Tərəflərin səlahiyyətli orqanları milli və beynəlxalq tələblərə uyğun olaraq, karantin nəzarətində olan məhsulların, materialların və

obyektlərin fitosanitar vəziyyətinə dair əlavə şərtlər qoymaq (zərərsizləşdirmək, yenidən qablaşdırmaq, kənar qarışıqlardan və torpaqdan azad etmək, yuyulma, germetiklik və s.) hüququna malikdir.

Karantin nəzarətində olan məhsulların, materialların və obyektlərin tranziti Tərəflərin milli qanunvericiliyi, Beynəlxalq Bitki Mühafizəsi Konvensiyası və beynəlxalq standartların tələblərinə müvafiq olaraq həyata keçirilir.

Maddə 7

Fitosanitar nəzarəti zamanı karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlər aşkar edildiyi hallarda, belə karantin nəzarətində olan materiallar, ixracatçı ölkəyə geri qaytarılmalı və ya zərərsizləşdirilməli, əgər zərərsizləşdirmənin nəticəsi qənaətbəxş deyilsə, yük sahibinin hesabına emal edilməli və ya müəyyən sənədlərin rəsmiləşdirilməsindən sonra yük məhv olunmalıdır. Bu halda, Tərəflər Beynəlxalq Bitki Mühafizəsi Konvensiyasına uyğun olaraq bir-birini məlumatlandırmalıdırlar.

Karantin nəzarətində olan məhsul, material və obyektlər beynəlxalq fitosanitar və ya təkrar ixracat fitosanitar sertifikatı ilə müşayiət olunmadıqda, geri qaytarılmalıdır, yüklərin geri qaytarılması mümkün olmadıqda, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq milli bitki mühafizəsi və karantini təşkilatının qərarına və aparılmış laboratoriya analizlərinin nəticələrinə əsasən yük zərərsizləşdirilə, emal edilə, dövlətə təhvil verilə və ya razılaşan Tərəflərin milli və beynəlxalq fitosanitar normalarına və qanunvericilik qaydalarına riayət edilməklə məhv edilə bilər. Bütün hallarda Tərəflərin səlahiyyətli orqanları uyğunsuzluq barədə 13 nömrəli Fitosanitar Tədbirlər üzrə Beynəlxalq Standartın tələblərinə uyğun olaraq məlumatlandırılmalıdırlar.

Maddə 8

Karantin nəzarətində olan məhsulların, materialların və obyektlərin razılaşan Tərəflərin dövlət ərazisindən ixracı zamanı qablaşdırma materialı kimi 15 nömrəli Fitosanitar Tədbirlər üzrə Beynəlxalq Standarta uyğun olaraq xüsusi qaydada emal olunmuş ağacdan olan, fitosanitar karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin daşıyıcıları olmayan və torpaqdan azad olunan taxta kəpəyi, yonqar, kağız, plastik və digər materiallardan istifadə edilir.

Tərəflərin birinin dövlət ərazisindən digər Tərəfin dövlət ərazisinə karantin nəzarətində olan məhsulların, materialların və obyektlərin daşınmasında istifadə

olunan nəqliyyat vasitələri əsaslı təmizlənməli və zərurət yarandıqda zərərsizləşdirilməlidir.

Maddə 9

Tərəflər bu Sazişin həyata keçirilməsini asanlaşdırmaq və tətbiqi ilə bağlı müəyyən məsələləri müzakirə etmək üçün tarixi və yeri qarşılıqlı razılaşma yolu ilə müəyyənləşdirməklə iclaslar keçirirlər.

Bu Sazişin tətbiqindən irəli gələn istənilən mübahisəli məsələlər Tərəflərin Sazişin tətbiqinə nəzarət edən səlahiyyətli orqanları arasında məsləhətləşmələr yolu ilə həll edilir. Məsləhətləşmələr nəticəsində razılıq əldə edilməzsə, mübahisəli məsələlər diplomatik kanallar vasitəsilə həll edilir.

Maddə 10

Bu Sazişin tətbiq edilməsi üçün təşkil edilən işgüzar görüşlərdə göndərən Tərəf öz nümayəndə heyətinin yol və digər xərclərini, qəbul edən Tərəf isə təşkilati, mehmanxana və ölkədaxili nəqliyyat xərclərini ödəyir.

Maddə 11

Bu Sazişin müddəaları Tərəflərin iştirakçısı olduqları digər beynəlxalq müqavilələrdən və ya onların bitki mühafizəsi və karantini üzrə beynəlxalq təşkilatlara üzvlüyündən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə təsir etmir.

Maddə 12

Bu Sazişə Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə bu Sazişin ayrılmaz hissəsi olan və 13-cü maddəsində nəzərdə tutulan qaydada qüvvəyə minən ayrıca protokollarla rəsmiləşdirilən əlavə və dəyişikliklər edilə bilər.

Maddə 13

Bu Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Tərəflərin sonuncu yazılı bildirişinin diplomatik kanallar vasitəsilə alındığı tarixdən qüvvəyə minir.

Bu Saziş 5 (beş) il müddətinə bağlanılır və Tərəflərdən biri bu müddətin bitməsinə 6 (altı) ay qalmış onu ləğv etmək niyyəti barədə digər Tərəfə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı şəkildə məlumat verməzsə, Sazişin qüvvəsi avtomatik olaraq növbəti beşillik müddətlərə uzadılacaqdır.

Bu Saziş Bakı şəhərində 2012-ci il 30 iyun tarixində, hər biri Azərbaycan, türk və ingilis dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır və bütün mətnlər bərabər autentikdir.

Bu Sazişin təfsiri zamanı fikir ayrılığı yarandıqda, ingilis dilindəki mətndən istifadə ediləcəkdir.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından
(imza)

Türkiyə Respublikası
Hökuməti adından
(imza)